

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2018
8. volební období

Z Á P I S
z 12. schůze
výboru pro sociální politiku,

kteřá se konala dne 10. května 2018
od 10.00 hodin
v budově Poslanecké sněmovny, v místnosti č. 205, Sněmovní 1
a od 13.30 hodin
v místnosti č. 48/ „Konírna“, vchod z Malostranského náměstí

Přítomni: Aulická Jírovcová, Babišová, Bauer, Beitzl, Gajdůšková, Golasowská, Hyťhová, Juchelka, Kaňkovský, Kolářik, Maxová, Novák, Pastuchová, Pekarová Adamová, Richterová, Rutová, Sklenák, Šafránková, Vrecionová, Vyzula

Omluveni: Brzobohatá, Dražilová, Kasal, Matušovská,

12. schůze výboru pro sociální politiku probíhala ve dvou částech. Dopolední jednání od 10.00 hodin probíhalo formou přijetí výboru pro zaměstnanost a sociální záležitosti evropského parlamentu – EMPL v jednací místnosti č. 205, Sněmovní 1.

1/ Jednání s výborem pro zaměstnanost a sociální záležitosti evropského parlamentu (EMPL)

Pro diskusi byla stanovena témata:

- Work Life balance - rovnováha mezi pracovním a soukromým životem
- Social security coordination – koordinace systémů sociálního zabezpečení
- Posting – vysílání pracovníků
- Accessibility act – evropský akt přístupnosti
- Future labour authority – evropský orgán pro pracovní záležitosti (ELA)
- Transparent and predictable working conditions – transparentní a předvídatelné pracovní podmínky
- Matching skills and jobs – sladování dovedností s pracovními místy.

Schůzi řídila předsedkyně výboru Radka Maxová. Kromě členů výboru pro sociální politiku byli za PS na jednání přizváni i členové výboru pro evropské záležitosti a výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, za Senát členové výboru pro zdravotnictví a sociální politiku, výboru pro záležitosti EU a výboru pro vzdělání, vědu, kulturu, lidská práva a petice.

Předsedkyně Radka Maxová přivítala vedoucího delegace pana Enriyue-Chambona. Představila předsedu senátního výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Petera Kolibu, místopředsedkyni výboru pro evropské záležitosti senátu Evu Sykovou. Dále představila členy výboru pro sociální politiku, místopředsedu Jana Bauera, místopředsedkyni Olgu Richterovou, místopředsedkyni Pekarovou Adamovou, poslankyně a poslance Andreu Babišovou, Rostislava Vyzulu, Pavlu Golasowskou, Terezu Hyťhovou, Aleše Juchelku, Marka Nováka a Miroslavu Rutovou.

Vedoucí delegace Enrique Calvet-Chambon poděkoval za přijetí a představil členy delegace EMPL: Marek Mirosław Plura z Polska, Georgi Pirinski z Bulharska, Jan Keller z ČR, Martina Dlabajová z ČR, Sion Simon z Velké Británie. Zastupují výbor EMPL, čili výbor pro sociální otázky a zaměstnanost, který v posledním roce pracuje na mnoha otázkách, které souvisí se sociální politikou a zaměstnaností, v oblasti vysílání pracovníků vyzdvihl práci europoslankyně Martiny Dlabajové, která se zvláště zabývala vysíláním v sektoru dopravy. Výbor dále řeší otázku rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, ELA (evropskou agenturu práce), předvídatelnost a transparentnost pracovních smluv.

Předseda senátního výboru Peter Koliba zdůraznil potřebu zachování a respektování podmínek, zachování našich legislativních podmínek pracovních smluv a dohod, které jsou odlišné od jiných zemí EU.

Místopředsedkyně senátního výboru Eva Syková sdělila, že výbor pro záležitosti EU projednával koncepční dokumenty, považují je za závažné. Především otázku rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, je mnoho problémů u zaměstnávání žen a souběh péče o děti. Dalšími otázkami jsou koordinace systémů sociálního zabezpečení, problematiku důchodů, začlenění starší populace do pracovního procesu. Zmínila i otázku vysílání pracovníků, kde by se měli soustředit na vyrovnání pracovních podmínek a rovných mezd, v závěru kladně hodnotila výměnu pracovníků a program ERASMUS.

Předsedkyně Radka Maxová otevřela téma Work life balance a seznámila kolegy z EU se stavem naší legislativy. Jednou z novinek je zavedení otcovské dovolené, minimálně deset dní. V ČR byla přijata novela zákona, kde se garantuje otcům v šestinedělí 7 dní placené otcovské dovolené z nemocenského pojištění. Dále zavedení ošetřovatelského volna v délce

tří měsíců (je to podmíněno sedmi dny hospitalizace). Nyní tato novela přichází v platnost a diskutuje se nad tím, zda je opravdu 7 dní hospitalizace nutných pro uplatnění ošetrovatelského volna, jako pojistka proti zneužívání systému. EU navrhuje možnost čerpání rodičovské dovolené až do dosažení nejméně 12 let věku dítěte. ČR toto rozporuje, nejsou jasné důvody, proč právě 12 let věku dítěte. ČR by si ráda zachovala určitou autonomitu v rozsahu u pečovatelského volna, chce zkrátit časové rozmezí pro rozložení čerpání rodičovské dovolené.

Vedoucí delegace Chambon nastínil trendy v Evropském parlamentu, pilíř sociálních práv, základní práva jakožto vodící princip pro celou oblast. Je snaha nepoškodit některou vnitrostátní právní normu, která může být lepší, než je navrhováno.

Europoslankyně Martina Dlabajová zdůraznila, že cílem cesty bylo i vidět dobrou praxi. To, kde vidí velmi dobrou praxi ČR, je historicky nízká nezaměstnanost, velmi dobrá aktivní politika zaměstnanosti a také koordinaci se sociálními partnery. Podporuje iniciativy na podporu flexibilních pracovních poměrů a usnadňování rozšiřování flexibilních částečných úvazků. Doporučila pozvat komisařku Jourovou na jednání výboru.

Předsedkyně Maxová sdělila, že její snahou je více zapojit výbor do tvorby a připomínkování evropské legislativy. Chce zařazovat pravidelně na jednání výboru bod evropské agendy. Informovala, že výbor oslovil eurokomisařku, aby s ní diskutoval o směrnici Work life balance, dojednávají se termín.

Poslanec Jan Bauer vznesl otázku na financování nově navrhovaných opatření. Zda je vhodné, aby se obecně dělala sociální opatření, která budou plošně platit ve všech členských státech bez rozdílu uvážení, zda si to konkrétní členský stát může historicky, ekonomicky a sociálně dovolit.

Europoslanec Keller sdělil, že evropský pilíř sociálních práv chce harmonizovat tři oblasti, oblast vstupu na trh práce, oblast výkonu práce a oblast sociálního zabezpečení. Z historických důvodů není možné sociální systémy zcela sladit. Sociální zabezpečení harmonizovat také nelze v situaci, kdy např. v Bulharsku pracují za desetinu platu oproti Dánsku. Jediné, co by se EU mohla pokusit prosadit je, aby v každé zemi byla výše starobního důchodu zhruba na stejném procentuálním podílu k výši průměrné mzdy, ale i to je obtížně dosažitelné.

Poslanec Rostislav Vyzula má dvě závažná témata. První je téma lékařů. EU přikázala limit 410 přesčasových hodin za rok pro lékaře. Uvítal by, kdyby mohla zůstat zodpovědnost na každém státu, kolik hodin zvolí. Druhé téma je letní čas. Považuje ho za zbytečný.

Vedoucí delegace Chambon v otázce rovnováhy mezi soukromým a pracovním životem zmínil dopad na malé a střední podniky. Je i členem výboru zabývajícího se ekonomickými otázkami. Je třeba, aby existovala určitá úroveň unijní solidarity.

Europoslankyně Martina Dlabajová odpověděla, že otázkou letního času se bude zabývat komise.

Europoslanec Simon poznamenal, že v posledních letech došlo ke zpomalení tvorby nové legislativy. Domnívá se, že v reakci na brexit, nebo později po brexitu, dojde znovu ke zrychlení, zintenzivnění této tendence.

Vedoucí delegace Chambon zdůraznil, že EU se zaměřuje hlavně na sjednocování evropského trhu a na zajištění rovných podmínek pro všechny. Některé legislativní návrhy se týkají evropského občanství. Existují dva druhy nebezpečí. Jedno, že EU nebude vytvářet legislativu v těch oblastech, kde je to třeba, ale pouze v oblastech, které jsou medializované. Za druhé, EU se musí zaměřovat na tvorbu legislativy na té nejširší, nejrámcovější úrovni a ne pouze na úrovni nejbohatších členských států EU.

Předsedkyně Maxová přivítala předsedu senátního výboru pro evropské záležitosti Václava Hampla.

Senátorka Syková kladně hodnotí aktivity Evropské komise, jsou to rámcová doporučení. Zatím nebylo dost zdůvodněno, jak je důležitá podpora rodin. Doporučení evropské komise často vedou ke skutečným legislativním změnám v jednotlivých státech, i o nás. Zmínila doporučení komise na stejné důchodové zabezpečení mužů a žen. Považuje za velký problém, že ženy mají menší důchody než muži.

Předkyně Maxová otevřela téma Evropský orgán pro pracovní záležitosti. Sdělila, že výbor pro evropské záležitosti k tématu zasedal a poslankyně Babišová byla zpravodajem.

Poslankyně Andrea Babišová se vyjádřila ke vzniku Evropského orgánu pro pracovní záležitosti, ELA. Byla zpravodajkou tohoto tisku a dalších dvou, tzv. balíčku sociální problematiky. Návrh vznikl v září 2017, kdy byl oznámen vznik této organizace. Přespráhraňní mobilita pracovních sil, které se tento orgán týká, během posledních let vzrostla. V roce 2017 už 17 milionů občanů žilo a pracovalo v jiném členském státě. V dnešní době 1,4 mil. obyvatel EU dojíždí za prací do jiného členského státu. Navíc existuje skupina 2 milionů pracovníků v odvětví silniční dopravy. Proto podle odůvodněného návrhu je přespráhraňní mobilita pracovních sil přínosem jak pro jednotlivce, ekonomiky jednotlivých států, tak pro společnost jako celek. Volný pohyb pracovníků a služeb v rámci EU závisí na jasných spravedlivých a účinně prosazovaných pravidlech pro přespráhraňní mobilitu pracovní síly a hlavně koordinaci sociálního zabezpečení. EU vypracovala rozsáhlý soubor právních předpisů, které volný pohyb vysílaných pracovníků a koordinaci sociálního zabezpečení

upravují. Komise předložila několik návrhů, jak tento regulační rámec zlepšit, jedním z nich je vznik ELA. Tři nejdůležitější cíle ELA jsou, zaprvé zlepšit přístup jednotlivců a zaměstnavatelů k informacím o jejich právech a povinnostech v oblasti mobility pracovní síly a koordinace sociálního zabezpečení a přístupu ke službám. Zadruhé podporovat operativní spolupráci mezi orgány, přespříhraniční prosazování právních předpisů unie, včetně usnadňování společných inspekcí. Zatřetí by měla splňovat mediační funkci a usnadňovat hledání řešení v případě sporů mezi jednotlivými členskými státy nebo vnitrostátními orgány. Celá tato koncepce by měl stát 59,9 milionů euro a do roku 2023 by měla mít 69 zaměstnanců, kdy by měla začít plně fungovat. Stanovisko VEZ vychází ze stanoviska vlády ČR. Návrh řešení zřízení evropského orgánu pro pracovní záležitosti vláda ČR neodmítá. Je důležité, aby došlo ke zpřesnění textu a vyjasnění některých sporných otázek.

Předseda senátního evropského výboru Václav Hampl shrnul stanovisko výboru k návrhu. Na rozdíl od PS, kde VEZ vystupuje za celou Sněmovnu, v Senátu tomu tak není. Stanovisko bude teprve projednáváno na nadcházející schůzi Senátu. Výbor projednal tisk na schůzi 24. 4. a přijal stanovisko, které konstatuje, že jakkoliv péče o volný pohyb pracovníků a služeb je nezbytně zásadní hodnotou, o kterou je třeba pečovat. Zřízení další nové instituce nepovažuje za úplně nutné.

Europoslanec Pirinski sdělil, že 24. 5. má ve výboru proběhnout prezentace a 18. 10. by se mělo hlasovat. Apeluje na sledování rozhovorů a analyzování, co v nich bude zaznívat. Jsou zde jisté pochybnosti, co má ELA dělat a jaká bude jeho struktura. Má řešit problematiku nevykázané práce, práce na černo a práce v rámci různých platforem. Je otázka, jaká bude přidaná hodnota ELA? Důležitý princip je zachování otevřeného trhu práce v celé EU. Přál by si co nejobektivnější, nejinformativnější a nejodpovědnější diskusi.

Předsedkyně Maxová poděkovala a vyjádřila názor, že by bylo velmi přínosné, kdyby výbor pro sociální politiku podnikl cestu do Bruselu za účelem dalšího společného jednání.

Odpolední část schůze probíhala v obvyklé zasedací místnosti č. 48 – Konírna. Ověřovatelkou pro tuto schůzi bylo zvolena v hlasování č. 1 poslankyně Hana Aulická Jírovcová.

Program pokračoval dle schválené pozvánky body:

2/ Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů /ST 71/.

Zpravodajem výboru k tomuto bodu byl poslanec Jan Bauer. Garančním výborem sněmovní tisku je ústavně právní výbor.

Za předkladatele zákon odůvodnil ministr Robert Pelikán. Dále se za Ministerstvo spravedlnosti účastnili náměstek Jeroným Tejc, za legislativní odbor Jakub Hošek a Barbora Rittichová.

Ministr Robert Pelikán uvedl, že již 7 let funguje institut oddlužení, možnost aby předlužený člověk prošel procesem, ve kterém je splacena část dluhu ve prospěch věřitelů a na konci procesu zbývající část dluhu zaniká. Při prvním nastavení se zavedlo pravidlo, že pro vstup do systému je třeba, aby se podařilo během 5 let uhradit alespoň 30% všech dluhů. Ročně tímto systémem projde cca 15 – 20 tisíc lidí ročně. Bohužel, část lidí není schopna podmínku splnit a v sociální oblasti s nimi nelze pracovat. Je však principiálně snaha každému, kdo má zájem, oddlužení umožnit. Je navrženo 7 leté období splácení, bez ohledu na procenta, na konci bude dlužník oddlužen (používá se pro to termín „nulová varianta“). Uvažuje se též o ponechání 5 letého období.

Zpravodaj Jan Bauer se účastnil jednání na podvýboru pro problematiku exekucí, insolvenční a oddlužení. Zmínil, že insolvenční zákon bude jedním z klíčových zákonů možná celého volebního období. Skupina lidí, kterou se zabývá insolvenční zákon jsou titíž lidé, kterými se z podstaty věci zabývá sociální výbor. Výboru pro sociální politiku by měl sledovat dva základní směry. Zda novela skutečně pomůže těm, kteří se nachází v mimořádně složité životní situaci a jestli to, co se následně schválí, pomůže potřebným. Zda následně schválená novela bude schopna postihnout rozdíl mezi dlužníky poctivými a nepoctivými. Jsou signály, že spousta dlužníků čeká na nulovou variantu. Kromě garančního ústavně právního výboru se dále touto problematikou zabývají dva podvýbory, jedním je podvýbor pro problematiku exekucí, insolvenční a oddlužení, a druhým je podvýbor pro ochranu spotřebitele. V podvýboru pro insolvenční je dán termín na podání pozměňovacích návrhů 1. června 2018.

Za Ministerstvo práce a sociálních věcí vystoupil náměstek Petr Hůrka, MPSV spolupracuje s MS a nejsou vzájemné rozpory. Vítá tento návrh.

Petr Seidl, vedoucí oddělení insolvenční a agenturního zaměstnávání MPSV sdělil, že novela se stále mění. Zatím není jasné, kolik lidí institutu oddlužení využije, je to věc dobrovolná, zajišťující transparentnost.

Poslankyně Aulická Jírovcová doplnila, že schůze podvýboru pro insolvenční se bude konat 12. června a do 1. června je termín pro PN. Byla by ráda, kdyby podávané pozměňovací návrhy byly konzultovány s MPSV.

Poslanec Bauer konstatoval, že novela se stále vyvíjí, očekávají se pozměňovací návrhy. Připomenul slovenský model. Avizoval, že i on bude podávat pozměňovací návrhy.

Ministr Pelikán nabídl poslancům zpracování jejich podnětů a záměrů do legislativní podoby.

Předsedkyně Maxová má informace, že azylové domy apelují na to, aby se zvýšilo nezabavitelné minimum. Dotázala se, zde se o tom uvažuje.

Náměstek Petr Hůrka si problém uvědomuje, vede se diskuse s MS.

Poslanec Bauer doporučil přerušení projednávání.

Poslanec Kolářik požádal o upřesnění, do jakého termínu je návrh na přerušení.

Předsedkyně výboru Radka Maxová navrhla přerušit projednávání do doby, než návrh projedná garanční výbor. Dala v hlasování č. 3 hlasovat o návrhu na přerušení projednávání. (Hlasování č. 2 bylo prohlášeno za zmatečné). Pro hlasovalo 19 poslanců, všichni přítomní. **Usnesení č. 41** bylo přijato.

3/ Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů /ST 120/

Zpravodajem výboru k tomuto bodu byl poslanec Jan Bauer.

Za předkladatele návrh odůvodnil náměstek Petr Hůrka. Za MPSV se dále zúčastnili náměstek Vilém Kahoun, náměstek Oleg Blaško, Lucie Vránová z oddělení sociální legislativy a Petr Beck z oddělení koncepce nepojistných sociálních a rodinných dávek.

V hlasování č. 4 byla schválena možnost vystoupení hostů.

Náměstek Hůrka konstatoval, že návrh přináší dvě základní opatření a to zvýšení základní výměry důchodů z 9 % na 10 % průměrné mzdy a dále zvýšení důchodu o pevnou částku tisíc korun důchodcům, kteří dovršili 85 let věku. Bude se týkat všech důchodů, nově přiznaných i dosud vyplácených, s účinností od 1. ledna 2019. Návrh byl představen v rozpočtovém výboru.

Zpravodaj Jan Bauer zmínil, že jde o jednoduchou novelu a že se nejedná o důchodovou reformu. Upozornil na dopad do státního rozpočtu, a že novela prošla zkráceným připomínkovým řízením.

V proběhlé diskusi vystoupili poslanci: Maxová, Bauer, Pekarová Adamová, Aulická Jirovcová, Kaňkovský, Vrecionová, Gajdůšková, Beitl, Sklenák.

Z hostů vystoupil Jaroslav Zavadil.

V diskusi byla mimo jiné zmíněna historie důchodové reformy, působení Potůčkovy komise, dále obava z otevírání nůžek mezi starodůchodci a novodůchodci, dopad na mladou generaci, snížení zásluhovosti. Byl oceněn posun některých postojů od minulého volebního

období. Otázkou zásadní zůstává financování do budoucna. Byla zdůrazněna nutnost zahájit reformu důchodového systému.

Zpravodaj Jan Bauer navrhl doplnit usnesení o bod II:

VSP žádá PS o přijetí usnesení: „PS žádá vládu ČR, aby neprodleně zahájila práce na přípravě změny důchodového systému“.

Předsedkyně výboru Radka Maxová po shrnutí diskuse dala hlasovat o podobě usnesení. V hlasování č. 5 se hlasovalo o bodu I. o doporučení souhlasu výboru s vládním návrhem zákona, z 16 hlasujících poslanců bylo 12 pro, 4 se zdrželi. V hlasování č. 6 se hlasovalo o doprovodnému bodu č. II, z 16 hlasujících poslanců bylo 13 pro, 1 proti, 2 se zdrželi. **Usnesení č. 42** bylo přijato.

4/ Návrh poslanců Jany Pastuchové, Heleny Válkové, Radky Maxové, Patrika Nachera, Davida Kasala, Karla Raise, Rostislava Vyzuly, Martina Kolovratníka a Jaroslava Bžocha na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů /ST 89/

Předsedkyně Radka Maxová navrhla sloučení rozpravy s bodem

5/ Návrh poslanců Víta Kaňkovského, Markéty Adamové, Olgy Richterové, Aleny Gajdůškové a Jana Bartoška na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů /ST 99/.

Sloučení rozpravy bylo v hlasování č. 7 schváleno všemi 17 přítomnými poslanci. Zpravodajem k oběma bodům byla poslankyně Hana Aulická Jírovcová. Za předkladatele k ST 89 vystoupila poslankyně Jana Pastuchová a k ST 99 vystoupil poslanec Vít Kaňkovský.

První se ujala slova poslankyně Jana Pastuchová. Představila návrh ST 89. Cílem předložené novely bylo upravit povinný způsob výplaty, příspěvku na živobytí u příjemců, kteří jej pobírali déle než 6 měsíců v posledních 12 měsících. Zavedení poukázek dopadlo na některé zranitelné skupiny příjemců na živobytí, např. klienty sociálních služeb a osoby hospitalizované ve zdravotnickém zařízení. Tyto osoby mají problém uhradit stravu a základní potřeby v těchto zařízeních, protože mají část dávky ve formě poukázek, jež v některých zařízeních nelze použít. Také se ukázalo zbytečně náročné vyplácení části příspěvku na živobytí prostřednictvím poukázek v situaci, kdy jde o nominálně nízké částky. Novela definuje zranitelné skupiny osob, na které se nebude vztahovat zákonná povinnost výplaty nejméně 35 % a nejvýše 65 % přiznané dávky ve formě poukázky. Jsou to příjemci, kterým jsou poskytovány pobytové sociální služby, dále jde o klienty, kterým je poskytována

zdravotní péče ve zdravotnickém zařízení po celý kalendářní měsíc, při omezení svéprávnosti a v některých dalších specifických situacích. Nabytí účinnosti se navrhuje co nejdříve.

Předsedkyně Maxová informovala, že z důvodu toho, že u obou tisků je zpravodajem poslankyně Hana Aulická Jírovcová, byla pro tato jednání o sněmovních tiscích určena ověřovatelkou poslankyně Pavla Golasowská.

Poslanec Vít Kaňkovský odůvodnil podání návrhu ST 99. Od začátku monitorují řadu problémů, které současná úprava měla. Spolu s NRZP začali diskutovat, jak ty nejohroženější skupiny obyvatel vyjmout ze systému, nejlogičtější se jevílo přejít na systém před novelizací, pouze dobrovolná možnost úřadů práce v indikovaných případech použít nástroj poukázek. I v minulém období úřady práce tento institut využívaly. Osobně si myslí, že je třeba dávky dávat adresně, efektivně, aby se minimalizovalo jejich zneužívání. Je přesvědčen, že plošné zavedení poukázek bylo chybné, respektive bylo třeba lépe nastavit ochranné mechanismy pro nejzranitelnější osoby. Síť prodejen, kde poukázky akceptují, se rozšířila, nicméně na vesnicích je to stále problém. Problémy mají lidé, kteří mají opatrovníky, lidé s dlouhodobými pobyty ve zdravotnických zařízeních. Výjimky by se měly týkat klientů využívajících sociální služby, osob invalidních ve třetím stupni, osob pečujících o osobu blízkou ve třetím a čtvrtém stupni a dětí do deseti let od prvního stupně, dále osob s přiznaným příspěvkem na péči ve druhém až čtvrtém stupni, osob, které mají ustaveného opatrovníka, seniorům nad 68 let. Je třeba bojovat proti zneužívání dávek, ale nenadřazovat nad princip pomoci nejpotřebnějším.

Zpravodajka Hana Aulická Jírovcová se domnívá, že by bylo třeba určité revize celého systému tak, aby se nastavil transparentně, jednoznačně. Byla by ráda, kdyby došlo k politické shodě, jak postupovat v rámci obou novel.

Poslanec Roman Sklenák se přihlásil ke svému pozměňovacímu návrhu, kde vrací stav, který byl před novelizací. Chce zabránit potenciálnímu zneužívání dávek. Zdůraznil problémy, které poukázky přináší poctivým lidem.

V průběhu jednání předala předsedkyně výboru Radka Maxová vedení schůze místopředsedovi Janu Bauerovi.

Poslankyně Olga Richterová požádala o podklady pro tvrzení, že naprostá většina poukázek je vyplácena v nejnížší možné procentuální míře. Dříve se vyplácelo v poukázkách v případech, které byly odůvodněné, a to je něco jiného než výjimečné. Za naprosto klíčové považuje, aby případy hodné zvláštního zřetele se dostaly do legislativy. Zdůraznila, že nejlevnější řetězce poukázky neberou, ti nejchudší jsou nuceni chodit do dražších obchodů. Provozovny nemají motivaci, aby vstupovaly do systému.

Místopředseda Jan Bauer přivítal nově příchozí ministryni práce a sociálních věcí Jaroslavu Němcovou.

Poslanec Vít Kaňkovský poukázal na formulaci „případy hodné zvláštního zřetele“ jako možnosti k zneužívání.

Ministryně Jaroslava Němcová se omluvila za předchozí neúčast ze závažných pracovních důvodů. K poukázkám uvedla, že důvod k zavedení byl sledován. V posledních třech měsících navštěvuje kraje, kde jsou největší problémy. Konstatuje, že velkým problémem pro úřady práce poukázky nejsou. Úřady práce mají smlouvy s dodavateli poukázek z minulého období a je připravena od února velká soutěž, veřejná zakázka za cca 300 mil. korun. Rámcová smlouva by nadále měla být uzavřena jen s jedním dodavatelem poukázek, druhé právní stanovisko na MPSV hovoří o tom, že by se uzavřely rámcové smlouvy s více dodavateli poukázek v každém kraji, to považuje za ideální stav. V podmínkách veřejné soutěže je, že každý dodavatel poukázek musí zajistit, aby v 80% obcí nad tisíc obyvatel byla provozovna.

Z hostů vystoupila ombudsmanka Anna Šabatová. Konstatovala, že za pět měsíců přišlo 53 podnětů, které jdou napříč všemi sociálními skupinami, senioři, OZP, pečující, nemocní i osoby v produktivním věku. Dva pozměňovací návrhy vítá, ale je přesvědčena, že problémy nevyřeší. Z vlastní zkušenosti ví, že většina příjemců sociálních dávek je nezneužívá. Zmínila tři kazuistiky, kde poukázky způsobily velké problémy. Jedna ze zásad sociální práce je individualizace. Původní systém právě cílené a individualizované zásahy umožňoval.

Místopředseda Jan Bauer dal v hlasování č. 8 odhlasovat možnost vystoupení hostů.

Za NRZP vystoupil prezident Václav Krása, který uvedl, že základní problém v zavedení poukázek je skutečnost, že současný systém nerozlišuje mezi lidmi, kteří se vyhýbají práci, a proto nemají práci a jsou na hmotné nouzi a mezi lidmi, kteří si objektivně nemohou vydělat více peněz a jsou na hmotné nouzi proto, že jsou buď postižení, nebo staří, invalidní ve třetím stupni a neměli dostatek odpracovaných let pro přiznání důchodu apod. To považuje za základní problém návrhu, nerozlišování mezi těmito dvěma kategoriemi, proto podporuje návrh poslance Sklenáka.

Za GŘ ÚP vystoupila Helena Znamenáčková. Zmínila interní nařízení k vyplácení poukázek. GŘ ÚP vydalo k nařízení sdělení, ve kterém bylo oznámeno zaměstnancům ÚP, aby využívali nižší sazby mezi 35 % až 65 %. Nejvíce využívaná hranice je kolem 35 %. Využívání institutu „zvláště hodného zřetele“ je problematičké.

V diskusi dále vystoupily poslankyně: Gajdušková, Golasowská, Richterová, Pastuchová a Aulická Jírovcová.

Poslanec Roman Sklenák předložil písemný pozměňovací návrh k ST 89. Poslanci se k němu vyjádřili v hlasování č. 9. Z přítomných 17 poslanců se vyslovilo 5 pro, 7 proti, 5 se zdrželo. Návrh nebyl přijat.

O usnesení k ST 89 bylo hlasováno v hlasování č. 10. Z přítomných 17 poslanců hlasovalo 13 pro, 4 se zdrželi. **Usnesení č. 43** bylo přijato.

O usnesení k ST 99 bylo hlasováno v hlasování č. 11. Z přítomných 17 poslanců hlasovalo 15 pro, 2 se zdrželi. **Usnesení č. 44** bylo přijato.

6/ Informace o Metodické příručce pro sociální kurátory pro děti a mládež

K bodu se vyjádřily za MPSV náměstkyně Jana Hanzlíková a Hana Jamrichová, vedoucí oddělení ochrany práv dětí a náhradní rodinné péče. Dále vystoupil Adam Křístek z téhož oddělení. Za MS vystoupila Barbora Rittichová z legislativního odboru.

Náměstkyně Jana Hanzlíková uvedla, že příručka byla vydána v listopadu 2016. Před vydáním byla konzultována s kraji a s dalšími subjekty, kterých se dotýká. Vznikla v návaznosti na praxi, jako reakce na dotazy kurátorů na krajské úřady, které se často obracely na MPSV. Cílem příručky bylo usnadnit kurátorům práci a vytvořit pro ně komplexní materiál. Byly vysvětleny základní východiska, principy práce kurátora a jeho role v systému veřejné moci, popsány nástroje a metody práce, které by měl využívat. Materiál je sice obsáhlý, ale dobře členěný, shromažďuje výňatky z právních předpisů, z judikatury soudů, včetně soudu ústavního a to v zjednodušené formě.

Je chybou, že příručka se prezentuje, jako kdyby nabádala sociální kurátory k tomu, aby nechávaly mladistvé nad 15 let volně řešit své věci sami. Je to právě naopak, příručka se specifikuje na tuto skupinu a nabádá kurátory, aby intenzivně pracovali a používali takové metody sociální práce, které vedou k motivaci mladistvých, aby si začali uvědomovat vlastní odpovědnost. Dalším zkrácením bylo, že příručka hovoří do výchovy dětí rodiči.

Pan Adam Křístek se vyjádřil k otázce postupného nabývání svépravnosti nezletilými. Pokyny vychází z občanského zákoníku a mezinárodních úmluv.

Paní Barbora Rittichová za MS doplnila, jak probíhá spolupráce mezi ministerstvy. Během podzimu začala společná jednání k vybraným tématům. Zmínila lednovou konferenci opatrovnických soudců.

V hlasování č. 12 byla odsouhlasena možnost vystoupení hostů k tomuto bodu.

Tento bod byl zařazen na podnět poslance Aleše Juchelky, který uvedl, že obdržel mnoho připomínek od kurátorů na špatný postup ministerstva. Nesouhlasí s postupem, že na základě vydané příručky se bude měnit legislativa. Příručka vyvolala rozpaky a chaos u odborné veřejnosti.

Poslankyně Golasowská interpelovala ministryni k projednávanému tématu, postrádá jmenovité uvedení autorů příručky.

Poslankyně Aulická Jírovcová je přesvědčena, že MPSV chce rozbít systém, který funguje. Upozornila na neznalost reality ze strany ministerstva.

Poslanec Beitl k procesu přípravy uvedl, že příručka vznikla v rámci předchozího projektu ministerstva, byla financována z evropských fondů, bylo vyhlášeno výběrové řízení, v rámci řízení byla stěžejním kritériem cena. Realizátor však odvedl nekvalitní práci, příručka musela být z velké části přepracována pracovníky odboru ochrany práv dětí. Výsledek byl v rozporu se základními principy ochrany dětí, proto bylo původní znění příručky přepracováno. Příručka není ve shodě s platnou legislativou ČR, a proto žádá vysvětlení.

Z hostů vystoupily paní Marie Vodičková, Blanka Veldová, Michaela Holcmanová, byl zdůrazňován rozpor obsahu příručky s platnou legislativou ČR.

Poslanec Bauer uvedl, že podal písemnou interpelaci k tématu.

Náměstkyně Hanzlíková doplnila, že k metodice, která byla vydaná v listopadu 2016, nezaznamenala z pozice náměstkyně za rok a půl žádný problém, je to otázka posledních měsíců. Domnívá se, že je špatně interpretována.

Poslanec Juchelka podal návrh na usnesení výboru s požadavkem na MPSV ke stažení příručky.

Poslankyně Aulická Jírovcová navrhla požadavek rozšířit o další metodiku.

Poslanec Kolářik navrhl přijmout usnesení s požadavkem na MPSV k přepracování příručky.

V hlasování č. 14 se poslanci vyjádřili k návrhu na přepracování příručky. Z 12 přítomných poslanců hlasovali 3 pro a 9 proti. Tento návrh nebyl přijat.

V hlasování č. 15 se poslanci vyjádřili k návrhu na stažení příručky. Z 12 přítomných poslanců hlasovalo 10 pro a 2 se zdrželi. Tento návrh byl schválen. **Usnesení č. 45** bylo přijato.

7/ Ustavení podvýboru výboru pro sociální politiku pro krizové situace v rodinách

Bod uvedl poslanec Aleš Juchelka. Z časových důvodů nepředstavil prezentaci, byla přislíbena členům výboru rozeslat, bude z ní patrný rozdíl v náplni činnosti mezi Komisí pro rodinu a podvýborem pro krizové situace v rodinách. Podvýbor by měl primárně akcentovat sociální podporu rodin v krizi. Inspirací mu je dlouhodobá krize rodin v ČR, je snaha řešit příčiny, nikoliv následky.

Poslankyně Pastuchová upozornila na existenci Komise pro rodinu a rovné příležitosti a podvýboru pod VVVKMT s podobným obsahem činnosti.

V diskusi dále vystoupily poslankyně Aulická Jírovcová, Richterová, Golasowská.

Místopředseda Bauer dal hlasovat o návrhu ustavení podvýboru v hlasování č. 16.
Z přítomných 12 poslanců se vyslovilo pro 10, 2 se zdrželi. **Usnesení č. 46** bylo přijato.

8/ Sdělení předsedkyně výboru

9/ Sdělení předsedkyň a předsedy podvýborů

10/ Různé

11/ Návrh termínu a pořadu 13. schůze výboru

Poslanci obdrželi písemný návrh pozvánky na 13. schůzi výboru, která by se měla konat 21. června 2018. Bylo upozorněno na možnost zařazení jednání garančního výboru ke třem sněmovním tiskům. S úpravami byl návrh pozvánky schválen v hlasování č. 17.

Zapsala: H. Prokopová

Hana Aulická Jírovcová, v.r.
ověřovatelka výboru

Radka Maxová, v.r.
předsedkyně výboru